

Utopijny uniwersytet dla realistów

Andrzej Blikle
10 marca 2022 r.

Co z Naszym Uniwersytetem?

Niniejszy materiał by Andrzej Blikle is licensed under a [Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Unported License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/).

Z biznesu wzięliśmy to co najgorsze:
New Public Management (1990)

i na dodatek wtedy,
gdy biznes już się z tego wycofywał.

Od około 10 lat!

24 lipca 1980 r. Edwards Deming (1900-1993) w NBC
„Jeżeli mogą Japończycy, to dlaczego nie możemy my?”.

Total Quality Management (TQM)

Fundament sukcesu gospodarczego
Japonii dekady 1980.

Narzędzia korporacyjnej przemocy

tzw. "systemy motywacyjne"

KIJ

Niemile działanie zapowiedziane i podejmowane przez kogoś w celu zmiany naszego zachowania

Np.:

Pozbawienie premii

Degradacja na niższe stanowisko

Nakazanie przymusowej pracy

MARCHEWKA

Miłe działanie zapowiedziane i podejmowane przez kogoś w celu zmiany naszego zachowania

Np.:

Wypłacenie premii

Awans na wyższe stanowisko

Zwolnienie z przymusowej pracy

Kijem może być pozbawienie marchewki

Marchewką może być uniknięcie kija

Wielkie twierdzenie o marchewce

Każda marchewka służy jedynie do tego, aby zrobić z niej kij

marchewkij

Siła działania marchewki bierze się stąd, że jej można nie dostać!

Siła działania kija bierze się stąd, że nim można nie dostać!

Na gruncie psychologii społecznej udowodniono, że kij i marchewka są jednakowo przeciwnskuteczne jako narzędzia zmiany postawy

„ Jeżeli chcemy uzyskać trwałą zmianę w postawach, to im większa jest nagroda, tym mniejsze prawdopodobieństwo, że nastąpi jakakolwiek zmiana postawy „

E.Aronson, G.Wieczorkowska, „Kontrola naszych myśli i uczuć”

Kary i nagrody są jednakowo demotywujące do działania

Alfi Kohn, „Punished by rewards”

Dobra praca jest wypierana przez grę o zdobycie marchewki i uniknięcie kija.

Gry o marchewkę w biznesie

zjawisko o charakterze masowym

- ZAGRYWKI:
- Skrócić kolejki do lekarza (GB) – pielęgniarka pi
- Podnieść sprzedaż sklepu – nieopłacalne n
- Podnieść średnią sprzedaż na klienta – ... kasowym
- Wzrost wartości firmy – obcinamy l
- Wzrost zwrotu z kapitału – spr ... nie je dzierżawimy
- Nasza strategia – najłatwiej ...
- "Dowieźć" zysk na ko ...
- Wykonać budżet ... kupujemy cokolwiek
- Cele sprzeda ... ci podniosą,
- ...

gry wojenne
(o sumie ujemnej)

Firma ... złą pracę,
a ludzie ... marnowane życie

Dlaczego uczciwi ludzie postępują nieuczciwie?

To nie ja wymyśliłem tę grę, więc mam prawo grać tak, aby wygrać.

Akademijne gry wojenne

- ZAGRYWKI
- Rozwładnianie publikacji
- Oszustwa: na przełomie 2020/2021 *Nature* wycofało 370 wcześniej opublikowanych prac (doniesienie z 23.03.2021)
- Chińskie fabryki prac "naukowych"
- "Naukowe" konferencje
- ...

Gdy miara staje się celem samym w sobie, przestaje być dobrą miarą.

Charles Goodhart

Działania zagrażające nauce są z reguły podejmowane pod hasłami jej obrony

Andrzej Rychard

Dlaczego nie opublikuję mojej pracy

Fragment listu młodego pracownika naukowego

Za publikację nie dostanę punktów, bo jestem na etacie dydaktycznym

*... wkrótce będę przechodził okresową ocenę parametryczną. Mimo faktu, że tylko w semestrze zimowym prowadzę 6 wykładów (z czego 3 są po osobach, które opuściły uczelnię w ostatnim czasie), to z punktu widzenia formularza oceny pracownika — przyznającego punkty za „osiągnięcia” — jestem nieprzydatny. **Formularz** przyznaje punkty za pisanie skryptów, materiały e-learningowe, prowadzenie zajęć po angielsku i przygotowanie nowych przedmiotów, a nie przejmowanie istniejących, pomimo że jest to nie lada wysiłek. Ponadto **nie punktuje publikacji naukowych, gdyż jest to stanowisko dydaktyczne.***

Jak chronić młodych naukowców przed nieuczciwością starszych?

Research integrity: how can we support and protect early-career researchers in cases of scientific misconduct?

Debata zorganizowana przez Academia Europaea i Cardiff University
23 marca 2021 r.

Główne poruszane tematy:

- Jak ścigać nieuczciwych?
- Jak zapewnić bezpieczeństwo sygnalistom?
- Jak nagradzać (sic!) uczciwość (incentives)?

W debacie całkowicie pominięto analizę przyczyn!

Nowy barbaryzm na uniwersytetach

Liz Morrish, *Pressure Vessels: The epidemic of poor mental health among higher education staff*, HEPI Occasional Paper 20;

OMAWIANE ZJAWISKA

- rosnące obciążenie pracą,
- narzucenie parametrycznej oceny,
- zarządzanie w oparciu o wyniki,
- rosnące zjawisko prekariatu uczelnianego,
- niepewność zatrudnienia.

NAJWAŻNIEJSZE SKUTKI

- dramatyczne pogorszenie zdrowia psychicznego pracowników naukowych,
- zniechęcenie do prowadzenia badań,
- spadek zaufania społecznego do nauki jako takiej.

Metryki to nowym barbaryzm na uniwersytetach. Decydują o wartościach, tożsamościach i środkach do życia.

Były arcybiskup Canterbury

Czy można coś z
tym zrobić?

Jak ulepszyć systemy parametryczne (punktozę)?

Jak ulepszyć
chłostę i przekupstwo?

Postawmy inne pytania:

Po co oceniamy?

Teoretycznie po to aby:

- racjonalnie dzielić środki finansowe,
- racjonalnie dzielić stanowiska.

Jak skuteczniej finansować naukę i
dzielić stanowiska?

Popatrzmy, co zrobiono w biznesie

~~Jak ulepszyć systemy motywacyjne?~~

Jak uczynić pracę wydajniejszą?

Uczynić ludzi szczęśliwsiymi w pracy,
a oni zadbają o resztę.

Szczęście w pracy ma różne imiona:

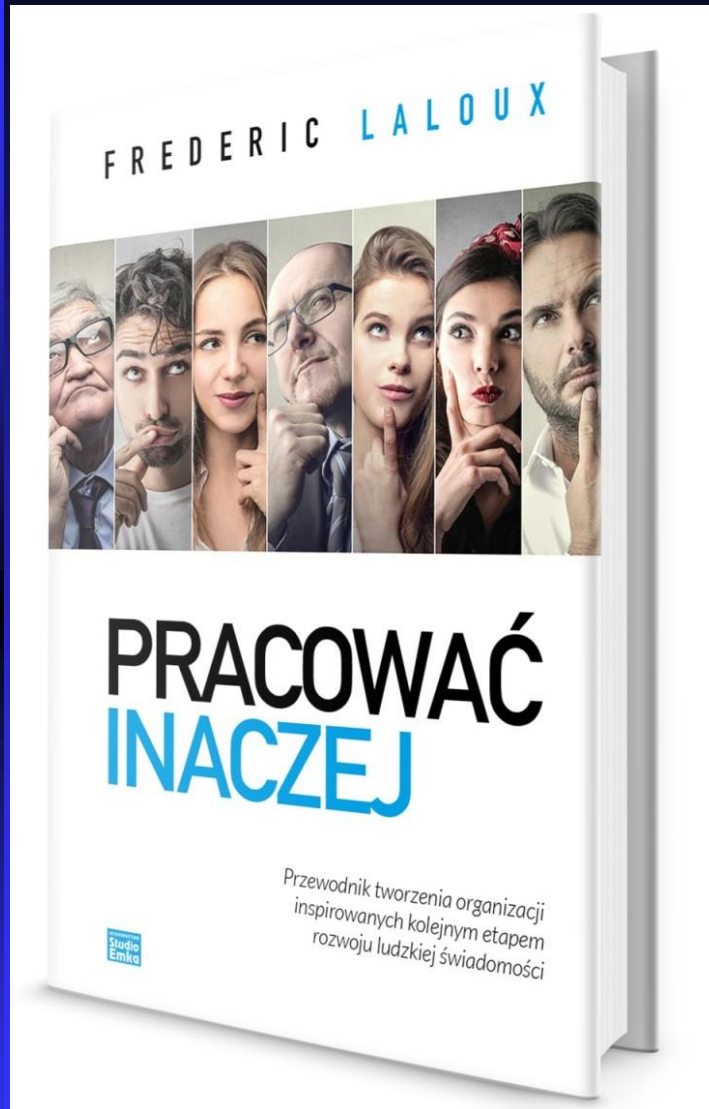
- motywacja godnościowa,
- holakracja,
- wellbeing (dobrostan),
- **turkus**
- ...

Filozofia dobra wspólnego

Cywilizacja zaufania i odpowiedzialności

Stan ducha – uskrzydlenie

TURKUS

Uskrzydleni góry
przeniosą.

Ludzie wolni i szczęśliwi
pracują lepiej

W biznesie
to się już dzieje!

Również
w Polsce!

Turkusowa aksjologia

wolność

do uczciwości

do rzetelności

do empatii

zaufanie

odpowiedzialność

Uniwersytet moich marzeń

Społeczność szczęśliwych uniwersariuszy

Uniwersariusze:

(kolejność alfabetyczna)

- nauczyciele,
- pracownicy wsparcia,
- studenci.

Szczęśliwi jako ludzie:

- dumni z tego co robią i jak robią,
- traktowani podmiotowo,
- bezpieczni emocjonalnie,
- godziwe życie.

Szczęśliwi nauczyciele:

- wolność w nauce i dydaktyce,
- harmonijna współpraca,
- pewność godziwego zatrudnienia,
- minimum administracji,

Szczęśliwi studenci:

- zdobywanie wiedzy w atmosferze akademickiej debaty,
- realizowanie projektów,
- przygotowanie do uczenia się całe życie.
- rozwój społeczny,

Uniwersytet moich marzeń

Prawdy oświecające naszą drogę

1. Nie oceniaj, bo to niszczy, doceniaj, bo to wzmacnia.
2. Skuteczna nauka przez doświadczanie.
3. Zamiast uczyć twórzmy sytuacje edukacyjne.
4. Współzawodnictwo niszczy współpracę.
5. Nie szukaj winnego, by go ukarać — szukaj przyczyny, by ją usunąć.
6. Empatia nie jest łatwa, ale można się jej nauczyć.

Kiedy zmienisz sposób,
w jaki widzisz świat,
możesz zmienić świat,
który widzisz.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

